

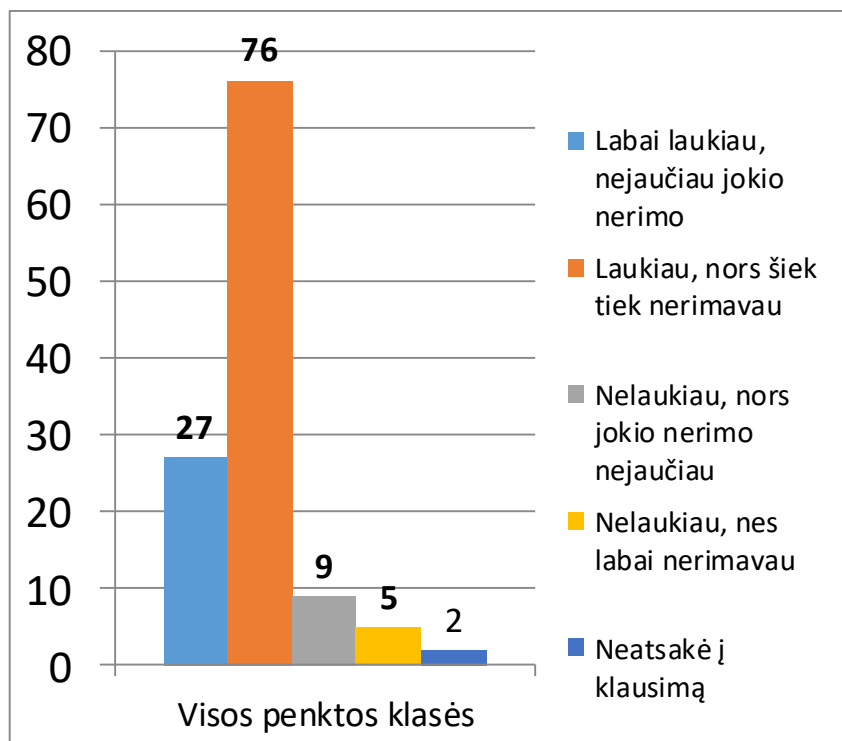
Kaišiadorių V. Giržado progimnazijos penktokų adaptacijos mokykloje tyrimas

Atliko psychologė Aida Rakauskienė
2023 m. lapkritis

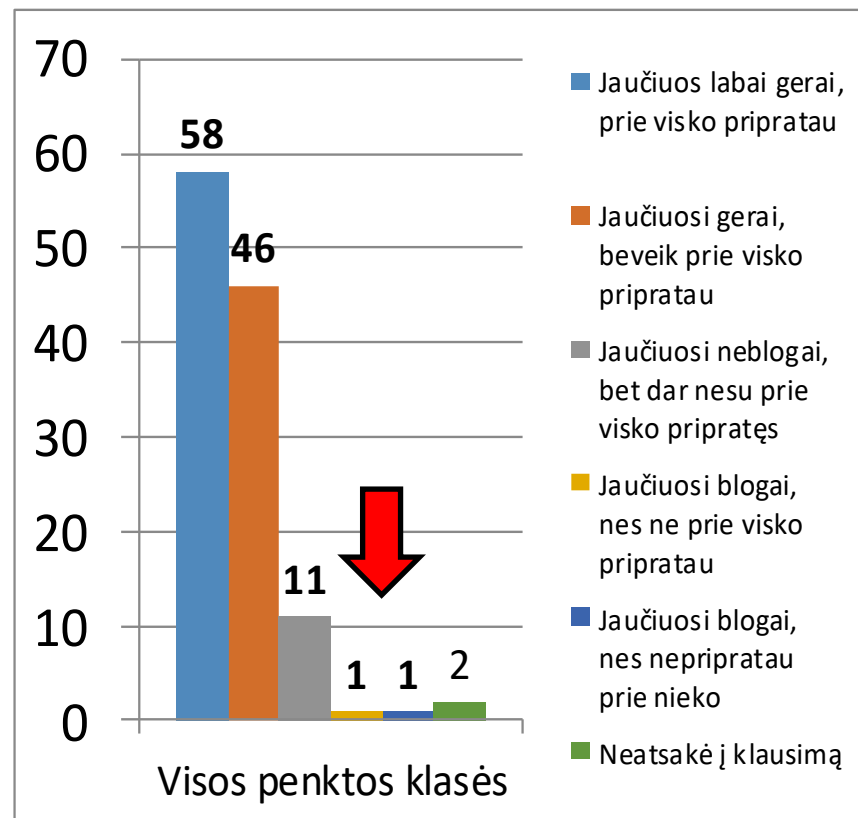
- Tyrime dalyvavo penkių Vaclovo Giržado progimnazijos penktų klasių mokiniai. Viso **119** penktokų (iš 121), iš kurių **52** berniukai (iš 54) ir **67** mergaitės (iš 67).
- Tyrime dalyvavo **24** 5a, **23** 5b, **25** 5c, **23** 5d ir **26** 5e klasės mokiniai.
- Tyrimas buvo atliekamas lapkričio 8-10 dienomis, mokiniams pildant anoniminę internetinę apklausą portale www.apklausa.lt

Mokinių savijauta mokslo metų pradžioje ir praėjus adaptacijos laikotarpiui

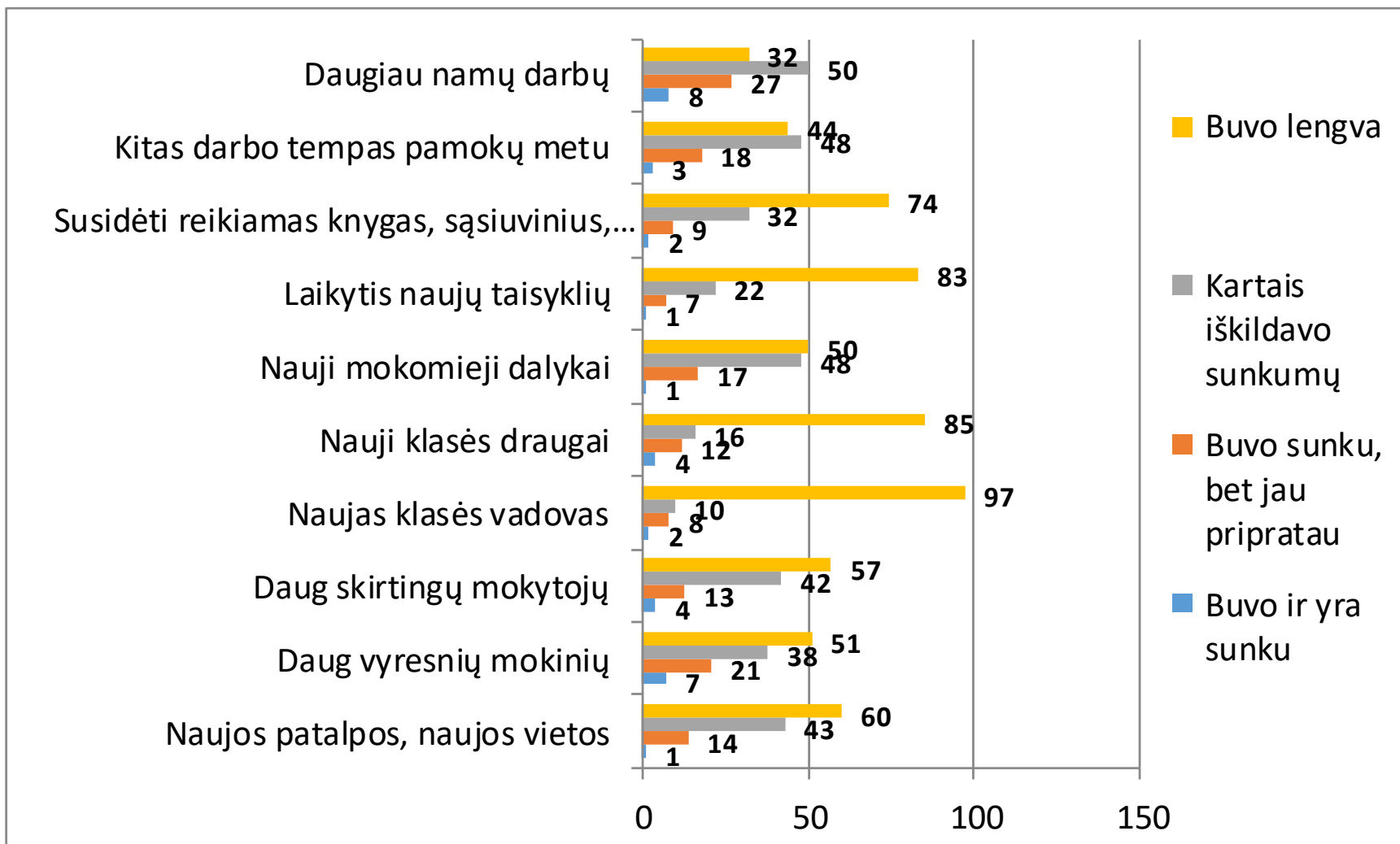
Kaip jautėsi ateidamas į penktą klasę?

Kaip jautiesi dabar, kai mokymosi penktoje klasėje jau praėjo du mėnesiai?

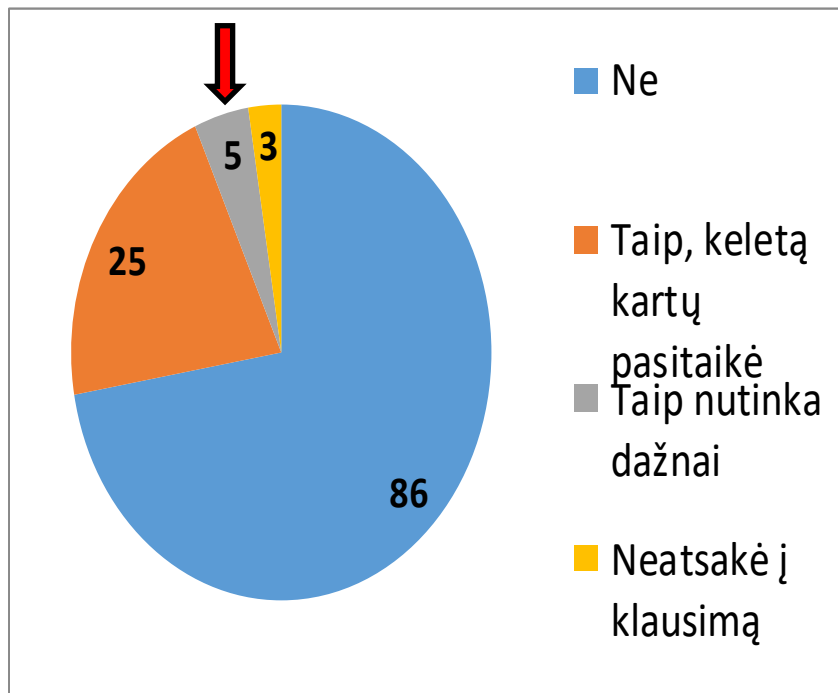
Kaip sekėsi priprasti prie naujų dalykų penktoje klasėje?

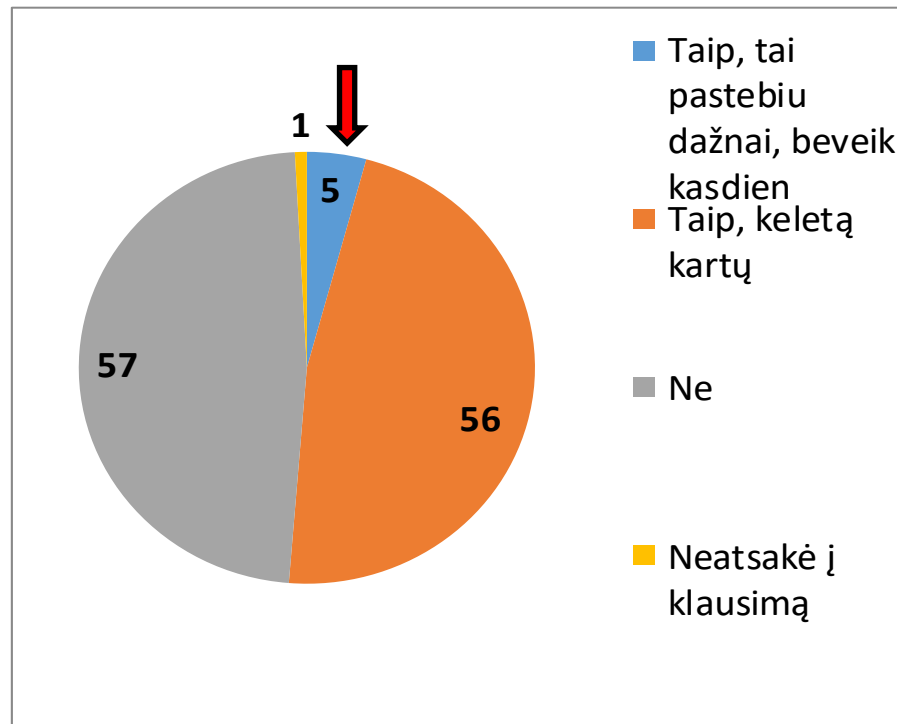
Kokie dar sunkumai iškilo penktoje klasėje?

- Klasės draugai kartais mušasi, kiti mokiniai stumdosi, kartais pasityčioja.
- Kartais nesuprantu užduočių.
- Daug triukšmo.
- Nauja vertinimo sistema.
- Atnaujintos programos.
- Labai daug ir sunkūs namų darbai.
- Daug kabinetų, sunku surasti.
- Daug naujų mokytojų, naujų sunkių dalykų ir naujų mokinių.
- Pritrūksta laiko persirengti fizinio ugdymo pamokai.

Ar per šiuos mokslo metus tave mokykloje kas nors skriaudė?

Ar šiais mokslo metais esi pastebėjęs, kad kas nors skriaustų tavo klasės draugą?

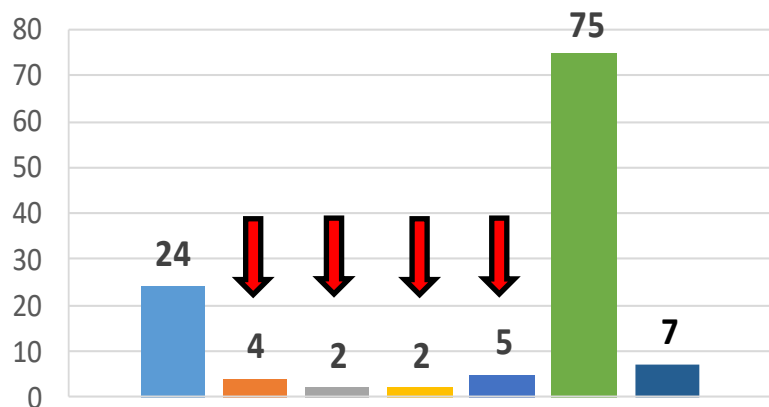

Kaip tai dažniausiai vyksta?

- Apie mane negražiai kalba, tyčiojasi.
- Pravardžiuoja, įžeidinėja.
- Stumdosi, pakiša koją.
- Sako negražius dalykus, šaiposi.
- Atiminėja mano daiktus.

-

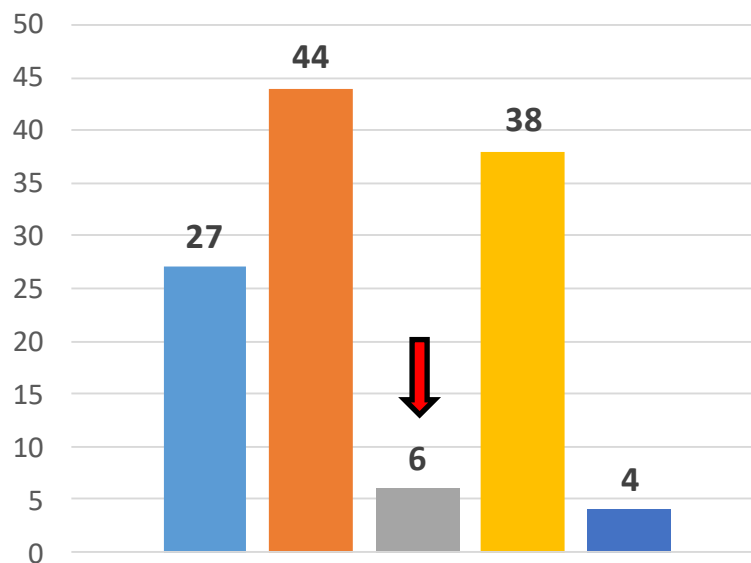
Jei tavo skriaudė, ar kam nors apie tai pasakei?

Visos penktos klasės

- Taip ir man padėjo
- Taip, bet man nepadėjo
- Ne, nes nežinojau, kam sakyti
- Ne, nes manau, kad sako tik skundikai
- Ne, nes kai pasakysiu, bus dar blogiau
- Manęs niekas neskriaudė
- Neatsakė į klausimą

Jei pastebėjai skriaudžiant draugą, ar bandei padėti?

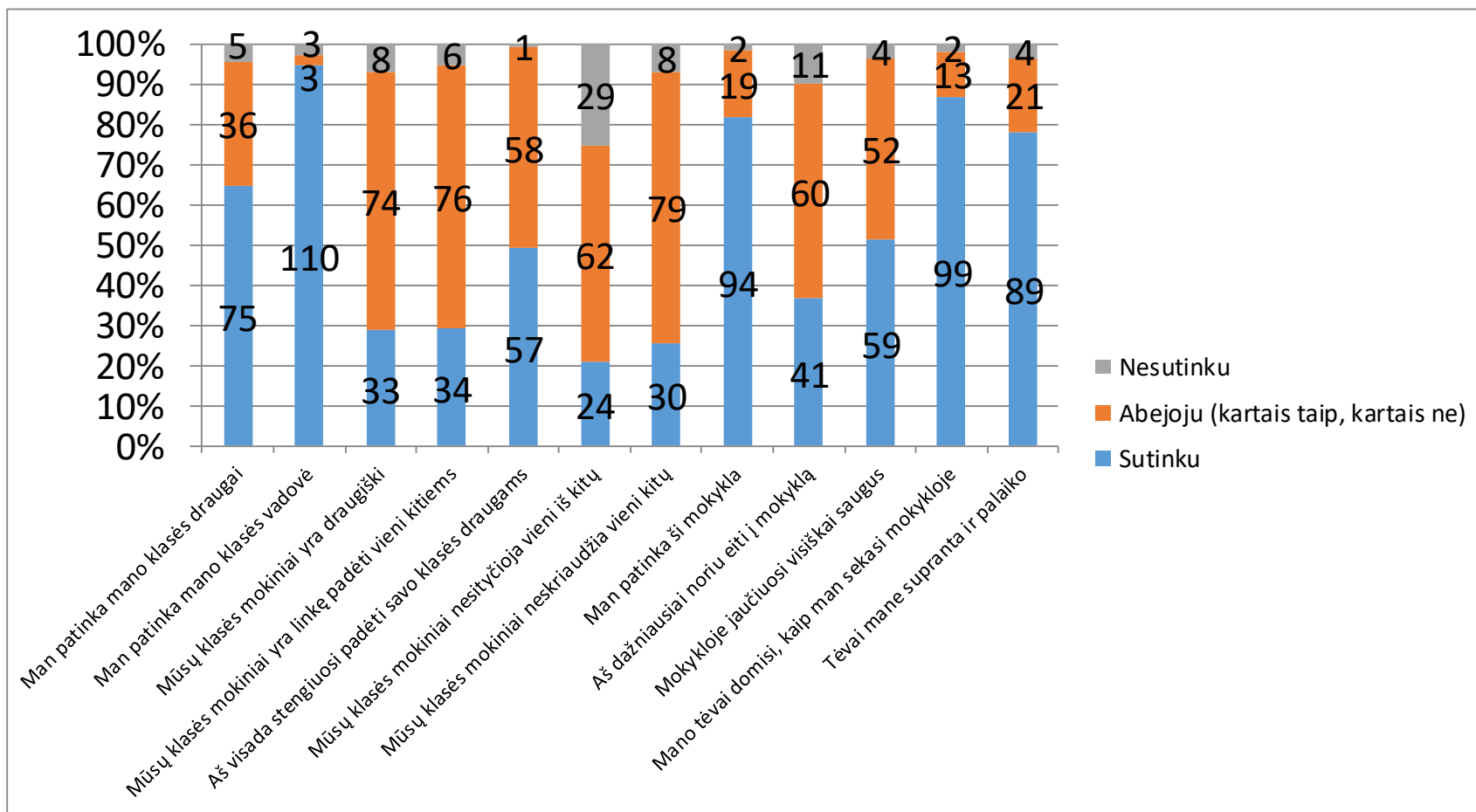

Visos penktos klasės

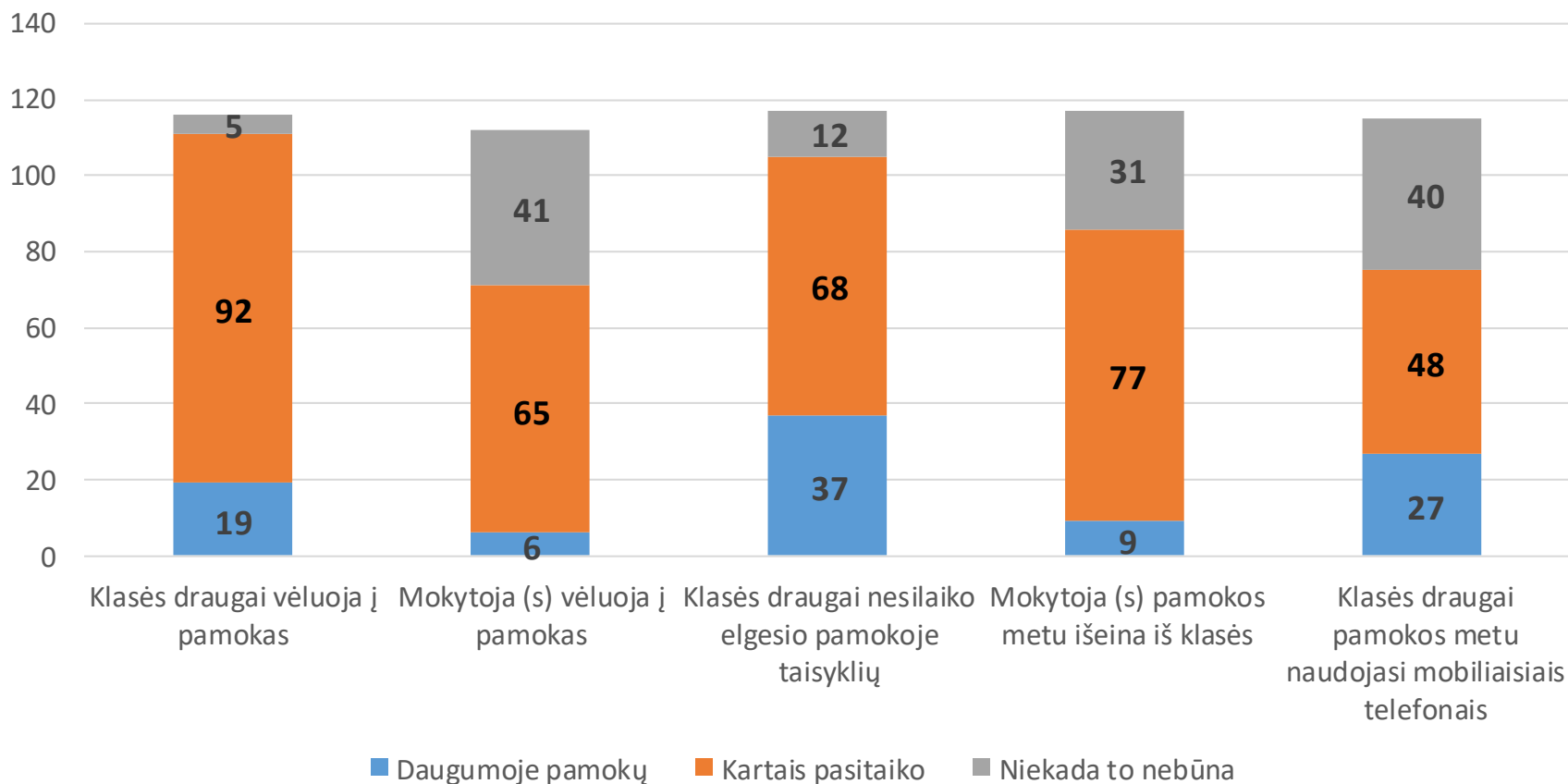
- Taip, visada bandau padėti
- Kartais
- Niekada nepadedu
- Nesu pastebėjęs
- Neatsakė į klausimą

Dažniausiai mokiniai pagalbos kreipiasi į (eilės tvarka nuo dažniausio pasirinkimo iki rečiausio): klasės vadovą (97); tėvus (90); mokytoją, kuriuo pasitiki (56); socialinę pedagogę ar psichologę (52); draugus (33); direktorių ar pavaduotojas (22); bet kurį mokyklos darbuotoją (18); **nesakytų niekam (10); nežinotų, kur kreiptis (5).**

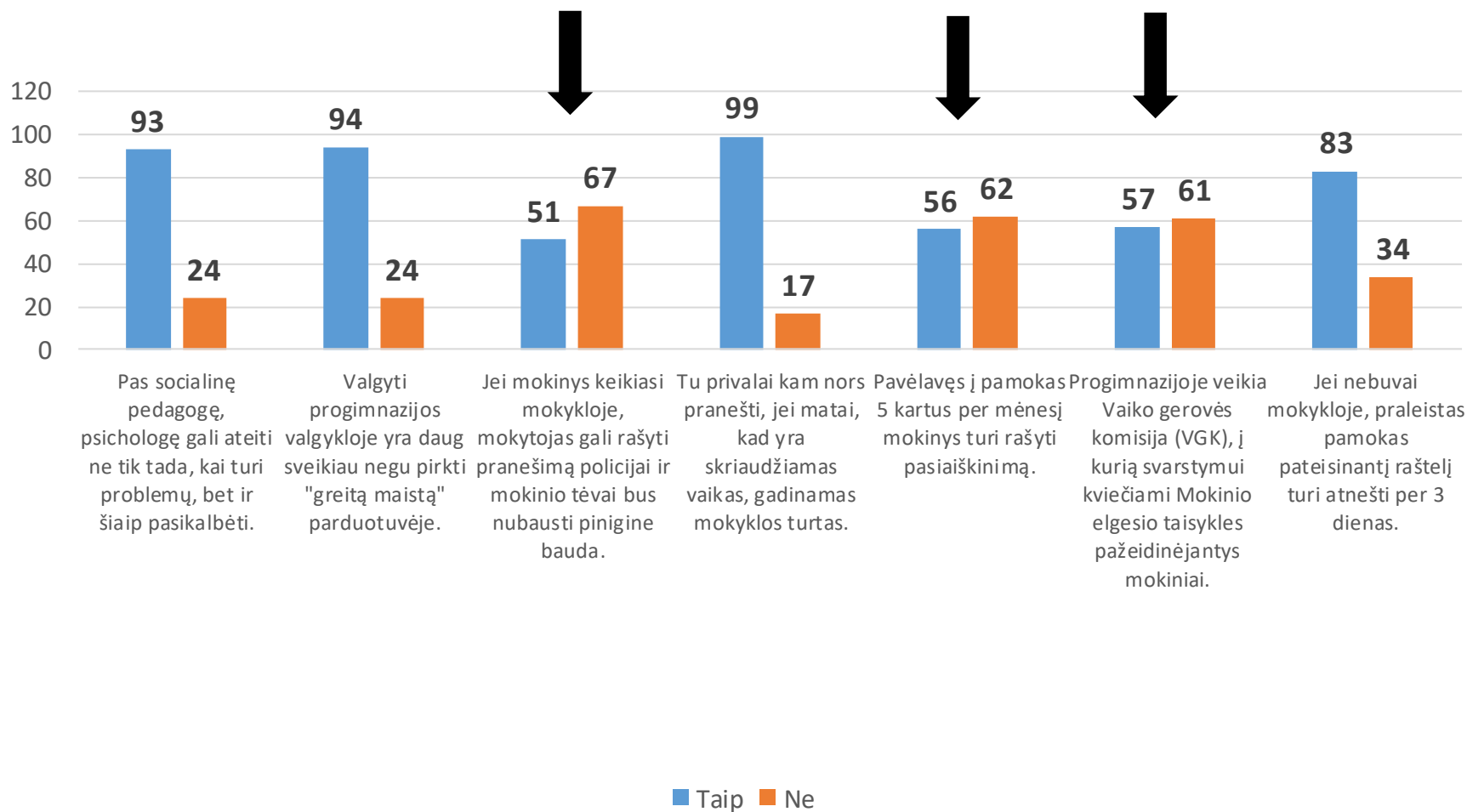
Ar sutinki su šiais teiginiais?

Kaip dažnai tai vyksta pamokose?

Ar žinai, kad?

Kas tau padėtų mokykloje jaustis geriau? Ko reikėtų, jog kiekvieną dieną džiaugtumeis, jog eini į mokyklą?

- Norėčiau, kad visi su manimi draugautų.
- Norėčiau, kad visos pamokos būtų lengvesnės.
- Norėčiau, kad būtų galima dėvėti savo norimus drabužius.
- Norėčiau, kad nesikabinėtų klasiokai ir vyresni mokiniai.
- Norėčiau geresnių pažymių.
- Norėčiau, kad klasės draugai sveikintųsi.
- Norėčiau, kad būtų dvi fizinio ugdymo pamokos iš eilės.
- Norėčiau, kad namų darbų būtų mažiau.
- Norėčiau, kad valgykloje pardavinėtų picą.
- Norėčiau, kad kiti vaikai nesityčiotų.
- Man padeda mano draugai, džiaugiuosi, nes mokykloje su jais susitinku.

Apibendrinimas

- **104** mokiniai mokykloje jaučiasi labai gerai arba gerai. 11 mokinių jaučiasi neblogai, nors apsiprato dar ne su viskuo ir **2 mokiniai jaučiasi blogai, nes ne prie visko priprato, arba nepriprato prie nieko.**
- Prie visų dalykų naujoje mokykloje beveik visi penktoje klasėje besimokantys mokiniai priprato gana nesunkiai. Yra keli mokiniai, kuriems sunkumų vis dar kelia ***daugiau namų darbų, kitas darbo tempas pamokų metu, susidėti reikiamas knygas, sąsiuvinius, priemones, naujos taisyklės, nauji mokomieji dalykai, naujos patalpos, naujos vietos, daug skirtingų mokytojų, nauji klasės draugai, naujas klasės vadovas ir vyresni mokiniai.***
- Paklausti, ar kas nors šiais mokslo metais mokykloje juos skriaudė, **86 mokiniai** nurodė, jog taip nėra buvę, **25 mokiniai** nurodė, kad keletą kartų pasitaikė. **5 mokiniai** teigia, jog taip nutinka dažnai (**paklausti, kaip tai vyksta, jie nurodė patyčias, provokavimą, stumdymą, daiktų atiminėjimą**) . **5 mokiniai** nurodė, kad dažnai mato skriaudžiamą bendraklasį.

Apibendrinimas

- Paklausti, ar kam nors pranešė, jei juos kažkas skriaudė, **4 mokiniai** teigia, kad taip, bet jiems niekas nepadėjo. **2 mokiniai** teigia, kad nežino, kur kreiptis, jeigu jį kas nors skriaudžia, **2 mokiniai** nesako niekam, nes mano, kad sako tik skundikai ir **5 mokiniai** mano, kad pasakius bus tik blogiau. Paklausus, ar padėtų skriaudžiamam, **6 mokiniai** nurodė, kad niekada nepadėtų.
- Paklausti, į ką dažniausiai kreiptųsi pagalbos, nutikus bėdai, mokiniai nurodė, kad dažniausiai kreiptųsi į klasės vadovą, savo tėvus, mokytoją, kuriuo pasitiki, socialinę pedagogę ar psichologę. **10 mokinių** nurodė, jog greičiausiai nesakytų niekam, o **5** – nežinotų, kam sakyti.
- Kalbėdami apie savo mokyklą ir klasę, didesnė dalis mokinių nurodė, kad savo mokykla ir klase jie yra dažniau patenkinti nei nepatenkinti, turi gerus santykius su bendraklasiais, klasės vadove ir kitais mokytojais ir mokykloje jaučiasi saugūs (išskyrus **4 mokinius**, kurie nurodė, kad saugūs nesijaučia).
- Paklausti apie patyčias klasėje, didesnė dalis mokinių abejoja, kad jų klasė yra labai draugiška ir linkusi padėti vieni kitiems. Jie taip pat abejoja, o kai kurie ir nesutinka, kad patyčių jų klasėje nebūna. **11 mokinių** dažniausiai į mokyklą eiti nenori.

Apibendrinimas

- Paklausti apie tai, kaip dažnai kai kurie dalykai vyksta pamokose, nemaža dalis mokinių nurodė, kad klasės draugai **nesilaiko elgesio pamokoje taisyklių, pamokos metu naudojami mobilieji telefonai ir dažnai vėluoja į pamokas**. Kad kartais pasitaiko mokytojų vėlavimų į pamokas ar išėjimų iš klasės pamokos metu, teigia pusė ar šiek tiek daugiau nei pusė tyrime dalyvavusių penktokų (65 ir 77).
- Paklausti apie pagrindines taisykles ir susitarimus, galiojančius progimnazijoje, didžioji dauguma tyrime dalyvavusių mokinių nurodė, kad taisyklės jiems yra daugiau mažiau žinomos. Daugiau nei pusei mokinių buvo naujiena sužinoti apie **keiksmą ir jų vartojimo draudimą bei pasiteisinimo rašymą, jei pavėluoji į pamokas penkis kartus per mėnesį**. Progimnazijoje veikianti **Vaiko gerovės komisija (VGK)** ir jos atliekamos funkcijos daugiau nei pusei penktokų taip pat yra naujiena.
- Kad mokykloje jaustųsi dar geriau, mokiniai norėtų, kad visi su jais draugautų, kad visos pamokos būtų lengvesnės, kad būtų galima dėvėti savo norimus drabužius, nesikabinėtų klasiškai ir vyresni mokiniai, norėtų geresnių pažymių, kad klasės draugai sveikintųsi, kad būtų dvi fizinio ugdymo pamokos iš eilės, kad namų darbų būtų mažiau, kad valgykloje pardavinėtų picą ir kiti vaikai nesityčiotų.

Rekomendacijos

- Skatinti ir palaikyti aktyvų **klasės tarpusavio bendravimą** kiekvienai penktai klasei, dalyvaujant bendrose veiklose, projektuose, klasės susirinkimų metu organizuojant veiklas, žaidimus, padedančius formuoti komandą. Įtraukti visą klasės kolektyvą.
- Klasės susirinkimų metu dar kartą **prisiminti patyčių, žeminančio elgesio apibrėžimus, aptarti sklandaus tarpusavio bendravimo** taisykles, pasitaikančius konfliktinius atvejus, mokyti juos spręsti konstruktyviai. Pagal poreikį klasės susirinkimus organizuoti kartu su progimnazijos socialine pedagoge ir psichologe.
- Su mokiniais prisiminti ir profilaktiškai kartas nuo karto pasikartoti **mokinio elgesio taisykles, drausminimo tvarką, eiliškumą**, taikomą netinkamai besielgiantiems mokiniams, bendras taisykles ir susitarimus, galiojančius Progimnazijoje.
- Aptarti galimus **pagalbos variantus**, kai patiriamas smurtas, patyčios, stebimas smurtas prieš kitus mokinius. Aiškiai mokiniams nurodyti, kur jie gali ir turi kreiptis, ką informuoti.
- Progimnazijos socialinei pedagogei ir psichologei atlikti **sociometrinį klasės tyrimą 5a ir 5d** klasėse, siekiant išsiaiškinti atstumtus, sunkiau prisitaikančius ir netinkamą elgesį patiriančius mokinius. Su gautomis išvadomis ir rekomendacijomis supažindinti klasės vadovę. Remiantis gautais rezultatais planuoti klasės susirinkimų temas, organizuoti užsiėmimus.
- Psichologei **atlikti apklausas (virtualiai) apie santykius klasės kolektyve 5a ir 5d** klasėse. Su gautomis išvadomis ir rekomendacijomis supažindinti klasės vadovę. Klasės vadovėms su rezultatais supažindinti mokinius.
- Klasių vadovams su tyrimo rezultatais **supažindinti mokinius**, aptarti, padiskutuoti, ieškoti sprendimų kartu.
- Mokinių **tėvus su tyrimo rezultatais supažindinti** rezultatus patalpinant Progimnazijos interneto svetainėje ir nuorodomis pasidalinant pranešimais Tamo dienyne.